

NOTACIÓ FONÈTICA

La que utilitzem és simplificada, com correspon a obres d'aquest gènere, i hem procurat que difereixi com menys possible de la més estesa entre els romanistes, emprada en obres comparables, com el REW, el FEW i l'AlcM, i utilitzada ja en el DCEC:

a, b, d, e, f, i, k, l, m, n, o, p, s, t, u tenen el mateix valor que en català normal. Només en alguns casos en què importava especialment distingir les consonants fricatives (com en *obi, odi, egua*) de les oclusives corresponents (*ambó, índic, enguany*) hem emprat *ḃ, ḋ, ḡ*, per aquelles, i *b_o, d_o, g* per aquestes.

ã, ê, ô, œ, î, û designen vocals nasals (fr. *an, fin, bon, parfum* i port. *jim, jejum*, respectivament).

e, ø, i, y, vocals obertes (cat. i fr. *è*; cat. *ò*, com en el cat. o fr. *roc*; angl. *live*; angl. *book*); *e, ø, i, y*, vocals tancades (cat. i fr. *é*; cat. *ó* o fr. *au*; angl. *leave*; angl. *loose*).

č = *tx* català, *ch* castellana.

ə, so relaxat entre *a* i *e*, o sigui la «*e* neutra» catalana, com la segona vocal del cat. *pare*, de l'angl. *singer* o *beggar*, o la del port. *casa*; emprada també per a la *e* francesa de mots com *venir*; quan calia distingir he reservat per a aquesta el signe $\varnothing$.

ʒ, la «*e* neutra accentuada» balear (com en *fred*). També usem *č* per a certes variants locals. En grafia no fonètica ens servim, amb aquest valor, de *é*.

g, com en *gala* (o en *aigua*, veg. supra).

ǰ = la *tj* del cat. *jutjar*, la *g* de l'it. *agio* o la *j* de l'angl. *jail*.

h, aspirada, com en anglès o alemany.

ḥ = *j* castellana.

ï = la *i* d'*aire*.

ł = la *ll* cat. de *llet, martell*, la cast. del Nord d'Espanya, la *lh* portuguesa.

l = la *l* de l'angl. *pal*, cat. o port. *mal*.

ŷ = *ny* català, *ñ* cast., *gn* francesa o italiana.

ŋ = la *n* de *sang* o *ng* de l'angl. *singer*.

œ, com en fr. *peu* o *coeur*.

r, com en *però*.

ř, com en *arri*.

š = cat., port., gall. i basc *x*, angl. *sh*.

ü, com en alemany, i com la *u* francesa.

y, com la *u* de *pau*.

v, com la *v* del Camp de Tarragona, balear o del valencià (tret de l'apitxat), com en fr., port., it., angl.

w, com en anglès, o com la *u* del cat. *quatre*.

ÿ = *u* del fr. *cuit*.

y, com les *ii* de *iaia* o la *y* del fr. *yeux* (en lloc de *y*, escrivim *j*, com la d'*aire*, per a les varietats locals en té articulació menys consonàntica).

z = *s* del cat. o port. *rosa*, fr. o angl. *rose* (en la grafia italiana, on no es distingeixen els dos sons, usem el símbol *š* per a aquest, i *ž* amb el valor fonètic de *dz*).

ž = cat., fr. i port. *j*.

θ = *z* del castellà d'Espanya (en *zaico*) o *th* de l'angl. *thing*.

θ̄ = *z* del cast. d'Espanya *juzgar* o *th* de l'angl. *then*.

En els mots àrabs

Per a aquesta llengua empram una transliteració, no una notació fonètica, amb les següents equivalències: ' = a, َ = i, ُ = u, | = ', ب = b, ت = t, ث = t, ج = ġ, ح = h, خ = ħ, د = d, ذ = d, ر = r, ز = z, س = s, ش = š, ص = s, ض = d, ط = t, ظ = z, ع = e, غ = ġ, ف = f, ق = q, ك = k, ل = l, م = m, ن = n, و = w (en final de síl·laba u) ه = h, ي = y (en final de síl·laba i; quan només prolonga una a, aquesta s'escriu à). Les vocals prolongades َ, ِ, ُ, es transcriuen ā, ī, ū, llevat si són tòniques, que es transcriuen á, í, ú. Amb -a (i en casos especials -a') representem el ä (ta «marbuta»).

Noteu que h, ʃ, d, t, z, i q són consonants emfàtiques, t té el valor de θ, d té el de ð, ġ és aproximadament la g del nostre *caigui*, ' és l'atac brusc o oclusiva glotal amb què comencen els mots alemanys escrits amb vocal inicial i e ve a ser l'africada glotal corresponent. Per a les altres, veg. més amunt.

Aquests sons s'havien alterat considerablement en l'àrab col·loquial d'Espanya, i descriure aquests canvis no correspon de fer-ho ací sinó a les gramàtiques de l'àrab vulgar i de l'hispanoàrab. Les diferències més greus afecten les tres vocals fonamentals. En general es pot dir que igual si són llargues com si són breus prenen, respectivament, el timbre de a, e, o, si anaven precedides o seguides de ' (prescindint de la de prolongació), h, b, r, ʃ, d, t, z, e, ġ, o q, i que en els altres casos prenen, respectivament, el de e, i, u. Aquests timbres anaren mudant-se progressivament segons les èpoques. Per marcar aquest canvi de a cap a e, ens servim de la grafia ä. D'altra banda hi havia una pronunciació més culta, que tendia a dir sempre a, i, u. Per a detalls, a més de les obres especials, vegeu les de Gairdner, Steiger i Neuvonen que citem en la bibliografia.